

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 22. marca 2017^{1*}

„Predhodno odločanje — Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah — Direktiva 2012/13/EU — Pravica do obveščeniosti v kazenskem postopku — Pravica do obveščeniosti o obdolžitvah — Vročitev kaznovalnega naloga — Podrobna pravila — Obvezno imenovanje pooblaščenca — Obdolženec, ki ni rezident in nima stalnega prebivališča — Rok za vložitev ugovora, ki teče od vročitve pooblaščenca“

V združenih zadevah C-124/16, C-188/16 in C-213/16,

katerih predmet so predlogi za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki sta jih vložili Amtsgericht München (okrajno sodišče v Münchnu, Nemčija) z odločbama z dne 19. februarja 2016 (C-124/16) in z dne 12. aprila 2016 (C-213/16), ki sta prispeli na Sodišče 29. februarja 2016 in 18. aprila 2016, in Landgericht München I (deželno sodišče v Münchnu I, Nemčija) z odločbo z dne 23. marca 2016 (C-188/16), ki je prispela na Sodišče 4. aprila 2016, v kazenskih postopkih zoper

Ianosa Tranco (C-124/16),

Tanjo Reiter (C-213/16)

in

Ionela Oprio (C-188/16),

ob udeležbi

Staatsanwaltschaft München I,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça, predsednik senata, A. Tizzano (poročevalec), podpredsednik Sodišča, M. Berger, sodnica, A. Borg Barthet in F. Biltgen, sodnika,

Generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Staatsanwaltschaft München I H. Kornprobst, agent,

¹ — Jezik postopka: nemščina.

- za nemško vlado T. Henze in M. Hellmann, agenta,
- za Evropsko komisijo R. Troosters in S. Grünheid, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlogi za sprejetje predhodne odločbe se nanašajo na razlago členov 2, 3(1)(c) ter 6(1) in (3) Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščnosti v kazenskem postopku (UL 2012, L 142, str. 1).
- 2 Ti predlogi so bili vloženi v okviru kazenskih postopkov, začetih proti Ianosu Tranci in Ionelu Oprii zaradi tatvine ter proti Tanji Reiter zaradi lahke telesne poškodbe in preprečitve uradnega dejanja.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 2(1) Direktive 2012/13 določa področje uporabe te direktive tako:
„Ta direktiva se uporablja od trenutka, ko pristojni organi države članice seznanijo osebe, da so osumljene ali obdolžene kaznivega dejanja, do zaključka postopka, torej dokončne in pravnomočne odločbe o tem, ali je osumljena oziroma obdolžena oseba storila kaznivo dejanje in glede na primer, vključno z izrekom kazni ter odločitvijo o vseh pritožbah.“
- 4 Odstavek 1 člena 3 te direktive opredeljuje pravico do obveščnosti o pravicah tako:
„Države članice zagotovijo, da so osumljene ali obdolžene osebe zaradi učinkovitega uveljavljanja procesnih pravic v skladu z nacionalnim pravom nemudoma obveščene vsaj o naslednjem:
[...]
(c) pravici do obveščnosti o obdolžitvah v skladu s členom 6;
[...]"
- 5 Člen 6 navedene direktive, naslovljen „Pravica do obveščnosti o obdolžitvah“, v svojih odstavkih 1 in 3 določa:
„1. Države članice zagotovijo, da so osumljene ali obdolžene osebe obveščene o kaznivem dejanju, katerega so osumljene ali obdolžene. Te informacije se podajo nemudoma in tako podrobno, kolikor je to potrebno za zaščito poštenosti postopka in učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe.
[...]
3. Države članice zagotovijo, da se, najpozneje ob vložitvi obtožnice v preizkus sodišču, podajo podrobne informacije o obdolžitvah, vključno z vrsto in pravno opredelitvijo kaznivega dejanja ter naravo udeležbe obdolžene osebe.“

Nemško pravo

- 6 Člen 44 Strafprozessordnung (zakon o kazenskem postopku, v nadaljevanju: StPO) določa:

„Če je bilo osebi preprečeno, da bi upoštevala rok za pritožbo, ne da bi bila za to kriva sama, se ji na predlog odobri vrnitev v prejšnje stanje. Šteje se, da oseba ni kriva za zamudo roka za pritožbo, če ni bila poučena v skladu s členom 35a, prvi in drugi stavek [...]“

- 7 Člen 116 StPO določa:

„(1) Sodnik odloži izvršitev naloga za prijetje, ki je upravičen le zaradi nevarnosti pobega, če je mogoče z blažjimi ukrepi utemeljiti pričakovanje, da bo namen pripora lahko dosežen tudi s temi ukrepi. V poštev pride zlasti [...]

[...]

4. zagotovitev ustreznega zavarovanja s strani obdolženca ali druge osebe.“

- 8 Člen 116a(3) StPO določa:

„Obdolženec, ki zaprosi za odložitev izvršitve naloga za prijetje v zameno za zavarovanje in ki nima stalnega prebivališča na območju uporabe tega zakona, mora za sprejem vročitev pooblastiti osebo, ki prebiva v okrožju pristojnega sodišča.“

- 9 Člen 127a StPO določa:

„(1) Če obdolženec nima stalnega ali začasnega bivališča na območju uporabe tega zakona in so pogoji za izdajo naloga za prijetje izpolnjeni le zaradi nevarnosti pobega, je mogoče opustiti njegovo prijetje ali podaljšanje njegovega pridržanja, kadar

1. ni mogoče pričakovati, da bo zaradi kaznivega dejanja obsojen na kazen odvzema prostosti ali mu bo izrečen vzgojni ali varnostni ukrep, vezan na odvzem prostosti, in

2. obdolženec zagotovi ustrezno zavarovanje za kritje predvidene denarne kazni in stroškov postopka.

(2) Člen 116a(1) in (3) se uporablja smiselno.“

- 10 Člen 132(1) StPO določa:

„Če obdolženec, ki je utemeljeno osumljen storitve kaznivega dejanja, nima stalnega ali začasnega prebivališča na območju uporabe tega zakona, pogoji za izdajo naloga za prijetje pa niso izpolnjeni, se lahko za zagotovitev izvedbe kazenskega postopka odredi, da obdolženec

1. zagotovi ustrezno zavarovanje za kritje predvidene denarne kazni in stroškov postopka ter

2. pooblasti osebo, ki prebiva v okrožju pristojnega sodišča, za sprejem vročitev.“

- 11 Člen 410 StPO določa:

„(1) Obdolženec lahko pri sodišču, ki je izdalo kaznovalni nalog, zoper ta nalog v dveh tednih od vročitve vložil ugovor pisno ali na zapisnik v sodnem tajništvu sodišča. [...]

(2) Ugovor se lahko omeji na določene točke.

(3) Če ugovor zoper kaznovalni nalog ni pravočasno vložen, pridobi kaznovalni nalog veljavnost pravnomočne sodbe.“

Spora o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

Zadevi C-124/16 in C-213/16

- 12 I. Tranci, obdolženemu zaradi tatvine, v zadevi C-124/16 preti kazen v višini od 20 do 30 dnevnih zneskov. T. Reiter, obdolženi lahke telesne poškodbe in preprečitve uradnega dejanja, v zadevi C-213/16 preti kazen v višini od 50 do 70 dnevnih zneskov. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da I. Tranca in T. Reiter nimata stalnega ali začasnega prebivališča niti v Nemčiji niti v svojih državah porekla.
- 13 Državni tožilec iz Münchna je pristojnemu preiskovalnemu sodniku pri Amtsgericht München (okrajno sodišče v Münchnu, Nemčija) predlagal, naj za njiju izda naloga za prijetje, da bi zaradi nevarnosti pobega ostala v priporu.
- 14 Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja, da mora preiskovalni sodnik v skladu z nemškim pravom pri preučitvi tega predloga presoditi zlasti sorazmernost pridržanja in za to preveriti, ali bi se lahko upoštevali blažji ukrepi od pridržanja.
- 15 V primerih, kot sta obravnavana, namreč členu 116, 116a in 127a StPO med drugim določajo, da sodišče odloži izvršitev naloga za prijetje, ki je upravičen le zaradi nevarnosti pobega, če lahko obdolženec zagotovi ustrezno zavarovanje za kritje predvidenega zneska kazni, ki bi mu lahko bila naložena.
- 16 Iz teh členov prav tako izhaja, da mora obdolženec brez prebivališča v Nemčiji, proti kateremu je bil izdan tak nalog za prijetje, imenovati pooblaščenca za sprejemanje vročitev v zvezi z ukrepi, ki se nanašajo nanj, oziroma vročitev aktov, ki se nanašajo nanj.
- 17 Vendar mora preiskovalni sodnik v okviru preiskave, ki jo izvede pred izdajo ali izvedbo naloga za prijetje, preveriti tudi, ali taki alternativni ukrepi omogočajo zagotovitev hitrega zaključka kazenskega postopka pod enakimi pogoji, kot če bi se proti obdolžencu odredil pripor.
- 18 To pa bi bilo tako le, če bi bilo mogoče obdolžencu vročiti kaznovalni nalog tako, da bi lahko ta postal pravnomočen. Če namreč prebivališče obdolženca ni poznano, bi moralo biti omogočeno, da bi se lahko ta kaznovalni nalog vročil njegovemu pooblaščenca in da bi s to vročitvijo začel teči rok za ugovor, po izteku katerega bi navedeni kaznovalni nalog postal pravnomočen in izvršljiv.
- 19 Predložitveno sodišče pa ni prepričano, da je postopek za izdajo kaznovalnega naloga, določen z nemškim pravom, v skladu z Direktivo 2012/13, kakor jo je Sodišče razlagalo v sodbi z dne 15. oktobra 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686).
- 20 Sodišče je v navedeni sodbi presodilo, da je treba člene 2, 3(1)(c) ter 6(1) in (3) Direktive 2012/13 razlagati tako, da ne nasprotujejo nacionalni zakonodaji države članice, ki v okviru kazenskega postopka obdolžencu, ki ne prebiva v tej državi članici, nalaga, da imenuje pooblaščenca za vročitev kaznovalnega naloga, ki bo izdan zoper njega, pod pogojem, da ima ta obdolženec dejansko na voljo celoten rok, predpisan za vložitev ugovora zoper ta nalog, torej da tega roka ni mogoče skrajšati za čas, ki ga pooblaščenec potrebuje, da navedeni nalog posreduje njegovemu naslovniku.

- 21 Po mnenju predložitvenega sodišča pa bi bilo zaradi te rešitve, če se uporabi za postopka v teku, v katerih prebivališče obdolžencev ni poznano, onemogočeno, da bi kaznovalni nalog postal pravnomočen. Če namreč tega naloga ni mogoče vročiti naslovníku osebno, rok za ugovor ne more začeti teči.
- 22 Tako se po mnenju tega sodišča postavlja vprašanje, ali je nemško pravo v skladu s pravom Unije, kot ga razlaga Sodišče, če se to nacionalno pravo razlaga tako, da vročitev kaznovalnega naloga pooblaščenca obdolženca, čigar prebivališče ni poznano, sproži tek roka za ugovor zoper ta nalog, medtem ko ta obdolženec, če je torej zamudil rok, ohrani možnost predlagati postavitev v prejšnje stanje, da bi vložil ugovor zoper navedeni nalog.
- 23 Predložitveno sodišče navaja, da se zdi alternativa tej možnosti uporabe pooblaščenca, kadar obdolženec nima poznane prebivališča, ki bi bila, da bi se za to, da bi bilo mogoče obdolžencu vročiti kaznovalni nalog, izvedel nalog za prijetje, izdan proti njemu, in proti njemu odredil pripor, bolj omejujoča kot predlagana razlaga nacionalnega prava. Prav tako meni, da se s to razlago spoštuje načelo pravičnosti postopka, saj obdolženec pozna ime in naslov pooblaščenca, pojasni se mu vloga tega pooblaščenca in lahko se pri navedenem pooblaščenca pozanima o izdaji kaznovalnega naloga proti njemu.
- 24 V teh okoliščinah je Amtsgericht München (okrajno sodišče v Münchnu) prekinilo odločanje o izdaji zadevnih kaznovalnih nalogov in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji, ki sta v zadevah C-124/16 in C-213/16 enaki:

„1. Ali člena 2 ter 6(1) in (3) Direktive 2012/13 nasprotujeta zakonodaji države članice:

po kateri mora obdolženec v kazenskem postopku, ki v tej državi članici nima prebivališča, za vročitev kaznovalnega naloga, ki je bil izdan zoper njega, določiti pooblaščenca za vročitve,

čeprav obdolženec zaradi tega nima na voljo celotnega roka, predpisanega za vložitev ugovora zoper kaznovalni nalog,

in tudi nima naslova, na katerega bi mu bilo mogoče vročiti kaznovalni nalog s povratnico, ter mu določitev pooblaščenca za vročitve z navedbo njegovega imena in naslova omogoča, da pooblaščenca za vročitve seznaní, kam se mu lahko pošlje kaznovalni nalog s potrdilom o vročitvi?

2. Ali člena 2(1) ter 6(1) in (3) Direktive 2012/13 nasprotujeta zakonodaji države članice,

po kateri mora obdolženec v kazenskem postopku, ki v tej državi članici nima prebivališča, za vročitev kaznovalnega naloga, ki je bil izdan zoper njega, določiti pooblaščenca za vročitve

in se za začetek teka roka za vložitev ugovora šteje že vročitev pooblaščenca za vročitve,

če lahko obdolženec v primeru tako izračunane zamude roka predlaga vrnitev v prejšnje stanje, pri čemer se lahko sklicuje na to, da mu je bil kaznovalni nalog posredovan in je po tem pravočasno vložil ugovor, če lahko torej z vrnitvijo v prejšnje stanje naknadno uveljavlja neskrajšani rok za vložitev ugovora,

čeprav je z zakonom določeno, da se v primeru zamude roka kaznovalni nalog praviloma izvrši?“

Zadeva C-188/16

- 25 I. Opria, romunski državlján, je v Nemčiji obdolžen tatvine. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da ta oseba nima stalnega ali začasnega prebivališča niti v Nemčiji niti v svoji državi porekla.

- 26 I. Opria je imenoval pooblaščenca za sprejemanje vročitve vseh kazenskih aktov, sprejetih proti njemu. Amtsgericht München (okrajno sodišče v Münchnu) je 13. oktobra 2015 na predlog državnega tožilstva izdalo kaznovalni nalog proti njemu in mu naložilo kazen v višini 300 EUR. Ta kaznovalni nalog je bil vročen pooblaščenca, ki je potrdil prejem teh dokumentov 27. oktobra 2015.
- 27 Ker na to sodišče v roku za ugovor ni prispela nobena izjava obdolženca, je sodni tajnik pri navedenem sodišču 11. novembra 2015 navedeni nalog opremil z žigom, v skladu s katerim je ta nalog postal pravno močan.
- 28 Državno tožilstvo je kot organ, ki je pristojen za izvršitev kazni, potem ko je bilo zavrženih več tožb, s katerimi se je želela dokazati dopustnost izvršitve kazni, ob sklicevanju na sodbo z dne 15. oktobra 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), navedenemu sodnemu tajniku predlagalo, naj navedeni žig razveljavi. Ta predlog je bil z odločbo z dne 2. februarja 2016 zavržen. Državno tožilstvo je nato vložilo tožbo s takim zahtevkom pred Amtsgericht München (okrajno sodišče v Münchnu), ki jo je s sklepom z dne 17. februarja 2016 zavrglo kot nedopustno. Tako je kot zadnje sredstvo 22. februarja 2016 državno tožilstvo pri Landgericht München I (deželno sodišče v Münchnu I) zoper ta sklep vložilo „neposredno pritožbo“ (sofortige Beschwerde).
- 29 Predložitveno sodišče meni, da je odločitev o sporu, ki poteka pred njim v zvezi z zakonitostjo tega, da se zadevni kaznovalni nalog opremi s potrdilom o izvršljivosti, odvisna od tega, ali je rok za ugovor začel teči z vročitvijo tega kaznovalnega naloga pooblaščenca.
- 30 Predložitveno sodišče, potem ko je ugotovilo, da je v skladu s sodbo z dne 15. oktobra 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), v nekaterih okoliščinah obveznost obdolženca, da v okviru kazenskega postopka imenuje pooblaščenca za sprejem vročitve kaznovalnega naloga, ki bo izdan zoper njega, dopustna pod pogojem, da ima ta obdolženec dejansko na voljo celoten rok, predpisan za vložitev ugovora zoper ta nalog, preučuje različne razlage zadevnega nemškega prava, ki bi omogočale izpolnitev tega pogoja.
- 31 Po njegovem mnenju bi bila prva razlaga, da rok za ugovor začne teči šele, ko se je obdolženec dejansko seznanil s kaznovalnim nalogom, ki je bil izdan zoper njega. Vendar bi bila ta razlaga v bistvu contra legem, saj je z upoštevnim nemškim pravom jasno določeno, da ta rok teče od vročitve tega naloga pooblaščenca.
- 32 Druga razlaga bi bila, da bi se po uradni dolžnosti vsaka vročitev kaznovalnih nalogov pooblaščenca štela za nedopustno, kar bi povzročilo znatne posege v nemški pravni red.
- 33 Ob uporabi tretje možne razlage tega prava bi bilo mogoče nacionalne določbe v zvezi s postavitvijo v prejšnje stanje razlagati v povezavi s členom 6 Direktive 2012/13. Tako bi bilo treba za ugovor zoper kaznovalni nalog po uradni dolžnosti šteti, da je bil vložen v roku, če je bil pisno vložen v dveh tednih od takrat, ko se je zadevna oseba dejansko seznanila s kaznovalnim nalogom.
- 34 Ker pa Landgericht München I (deželno sodišče v Münchnu I) ni prepričano, da je nazadnje navedena razlaga v skladu z Direktivo 2012/13, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člene 2, 3(1)(c) in 6(1) in (3) Direktive 2012/13 razlagati tako, da nasprotujejo zakonodaji države članice, po kateri se lahko v kazenskem postopku proti obdolžencu, ki v tej državi članici nima stalnega ali dejanskega prebivališča, zoper njega izdani kaznovalni nalog vroči pooblaščenca za vročitev, ki ga je sam imenoval, s posledico, da postane kaznovalni nalog pravno močan po poteku (dvotedenskega) ugovornega roka, šteto od vročitve pooblaščenca za vročitev, in to celo takrat, kadar se po zakonodaji države članice tistemu obdolžencu, ki v dveh tednih po dejanski seznanitvi

s kaznovalnim nalogom pri pristojnem sodišču vloži pisni ugovor, po uradni dolžnosti dovoli vrnitev v prejšnje stanje, zaradi česar se od izdaje odločbe, s katero se je dovolila vrnitev v prejšnje stanje, ravna kot v primeru pravočasno vloženega ugovora?“

Vprašanja za predhodno odločanje

- 35 Predložitveni sodišči z vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašujeta, ali je treba člene 2, 3(1)(c) ter 6(1) in (3) Direktive 2012/13 razlagati tako, da nasprotujejo zakonodaji države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, s katero se v okviru kazenskega postopka določa, da mora obdolženec, ki v tej državi članici nima prebivališča in tudi nima stalnega prebivališča v tej državi članici ali v državi članici porekla, imenovati pooblaščenca za sprejem kaznovalnega naloga, ki bo izdan zoper njega, in da rok za ugovor zoper ta nalog, preden ta postane izvršljiv, teče od vročitve navedenega naloga temu pooblaščenču, pri čemer pa lahko zadevna oseba predlaga postavitev v prejšnje stanje, če se ni mogla dejansko seznaniti z zadevnim kaznovalnim nalogom.
- 36 Za odgovor na ta vprašanja je treba opozoriti, da je Sodišče že presodilo, da je treba vročitev kaznovalnega naloga, kot je kaznovalni nalog, določen z nemškim pravom iz postopka v glavni stvari, ob upoštevanju členov 2, 3 in 6 Direktive 2012/13 šteti za obliko posredovanja obdolžitve zadevne osebe, zaradi česar mora ta vročitev biti v skladu z zahtevami, ki jih določa ta člen 6 (sodba z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 61).
- 37 Direktiva 2012/13 sicer ne ureja podrobnih pravil za posredovanje informacij o obdolžitvi, ki je določeno z njenim členom 6, tej osebi (sodba z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 62).
- 38 Vendar ta podrobna pravila ne morejo posegati v cilj iz te določbe, ki je to, kot je prav tako razvidno iz uvodne izjave 27 te direktive, da se osebam, osumljenim ali obdolženim kaznivega dejanja, omogoči priprava obrambe in da se zagotovi poštenost postopka (sodba z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 63).
- 39 V obravnavanem primeru je iz predložitvenih odločb razvidno, da se z nacionalno zakonodajo, ki se obravnava v zadevi v glavni stvari, določa, da se kaznovalni nalog vroči pooblaščenču obdolženca in da ima zadnji dvotedenski rok za vložitev ugovora zoper ta nalog, ta rok pa začne teči z vročitvijo tega naloga temu pooblaščenču. Ob izteku tega roka nalog postane pravnomočen.
- 40 Sodišče je v zvezi s tem že poudarilo, da se tako s ciljem, da se obdolženi osebi omogoči priprava obrambe, kot tudi z zahtevo, da ni nobene diskriminacije med obdolženci, ki imajo prebivališče na območju uporabe zadevnega nacionalnega zakona, in osebami, katerih prebivališče ni na tem območju in ki so edine dolžne imenovati pooblaščenca za vročanje sodnih odločb, zahteva, da ima obdolženec ta rok na voljo v celoti (sodba z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 65).
- 41 V tem okviru bi bilo sicer, če bi dvotedenski rok iz postopka v glavni stvari začel teči od takrat, ko se je obdolženec dejansko seznanil s kaznovalnim nalogom, zagotovljeno, da ima ta obdolženec ta rok na voljo v celoti (sodba z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 66).
- 42 Vendar člen 6 Direktive 2012/13 ne določa, da navedeni rok začne teči od takrat, ko se je obdolženec dejansko seznanil s kaznovalnim nalogom, izdanim zoper njega. Kljub temu mora biti postopek pošten in zagotovljeno učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe.

- 43 Sodišče pa je že ugotovilo, da je, če je z nacionalno ureditvijo določeno, da začne rok za ugovor teči z vročitvijo kaznovalnega naloga pooblaščenca tega obdolženca, tako, kadar trajanje tega roka ni skrajšano za čas, ki ga pooblaščenec potrebuje, da kaznovalni nalog posreduje njegovemu naslovniku, tako da ima ta na voljo celoten navedeni rok (glej sodbo z dne 15. oktobra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, točka 67).
- 44 Zato je treba s pravnim redom vsake države članice določiti pravne posledice izteka takega roka, med drugim zlasti okoliščine, v katerih kazenska odločba postane pravnomočna in izvršljiva.
- 45 Kljub temu bi se očitno posegalo v cilj člena 6 Direktive 2012/13, na katerega je bilo opozorjeno v točki 38 te sodbe, če naslovnik kaznovalnega naloga, kakšen je ta v postopku v glavni stvari, ki je postal pravnomočen in izvršljiv, ne bi mogel več vložiti ugovora zoper navedeni nalog, čeprav takrat, ko bi lahko uveljavljal svojo pravico do obrambe, ni vedel za obstoj in vsebino tega naloga, ker mu ta zaradi neobstoja poznanega prebivališča ni bil vročen osebno.
- 46 V takem položaju bi bila namreč naslovniku takega naloga, ki nikakor ne bi imel na voljo celotnega roka za ugovor zoper njega, taka pravica povsem odvzeta.
- 47 Države članice se morajo tako prepričati, da obdolženci oziroma osumljenci v okviru kazenskega postopka, ki so v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, o obtožbi zoper njih obveščeni šele v fazi izvršbe pravnomočne obsodilne odločbe, kljub temu ohranijo možnost, da v celoti uveljavljajo svojo pravico do obrambe. Za to mora biti obdolženec od takrat, ko se je dejansko seznanil s kazensko odločbo, ki je bila izdana zoper njega, postavljen v enak položaj, kot bi bil, če bi mu bila navedena odločba vročena osebno, in mora od takrat imeti zlasti možnost, da razpolaga s celotnim rokom za ugovor.
- 48 Kot pa pojasnjuje predložitveno sodišče, je z nacionalnim pravom sicer določeno, da kaznovalni nalog postane pravnomočen po izteku roka za ugovor, ki teče od vročitve naloga pooblaščenca obdolženca, vendar temu obdolženca prav tako omogoča, da od trenutka, ko je izvedel za ta nalog, predlaga postavitev v prejšnje stanje in da ima tako dejansko na voljo enako dolg rok za vložitev ugovora zoper ta nalog.
- 49 Tako mora predložitveno sodišče nacionalno pravo, torej zlasti postopek za postavitev v prejšnje stanje in pogoje za izvedbo tega postopka, razlagati v skladu z zahtevami člena 6 Direktive 2012/13.
- 50 Glede na navedene preudarke je treba na vprašanja za predhodno odločanje odgovoriti, da je treba člene 2, 3(1)(c) ter 6(1) in (3) Direktive 2012/13 razlagati tako, da ne nasprotujejo zakonodaji države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, s katero se v okviru kazenskega postopka določa, da mora obdolženec, ki v tej državi članici nima prebivališča in tudi nima stalnega prebivališča v tej državi članici ali v državi članici porekla, imenovati pooblaščenca za sprejem kaznovalnega naloga, izdanega zoper njega, in da rok za ugovor zoper ta nalog, preden ta postane izvršljiv, teče od vročitve navedenega naloga temu pooblaščenca.
- 51 Vendar pa člen 6 Direktive 2012/13 zahteva, da je zadevna oseba ob izvršitvi kaznovalnega naloga od takrat, ko se je dejansko seznanila s tem nalogom, postavljena v enak položaj, kot bi bila, če bi ji bil navedeni nalog vročen osebno, in da mora od takrat zlasti imeti na voljo celoten rok za ugovor, po potrebi tako, da je upravičena do postavitve v prejšnje stanje.
- 52 Predložitveno sodišče mora zagotoviti, da se nacionalni postopek za postavitev v prejšnje stanje in pogoji, ki so določeni za izvedbo takega postopka, uporabijo v skladu s temi zahtevami in da je s tem postopkom tako omogočeno dejansko uveljavljanje pravic, določenih z navedenim členom 6.

Stroški

- 53 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenima sodiščema, ti odločita o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člene 2, 3(1)(c) ter 6(1) in (3) Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku je treba razlagati tako, da ne nasprotujejo zakonodaji države članice, kot je ta v postopku v glavni stvari, s katero se v okviru kazenskega postopka določa, da mora obdolženec, ki v tej državi članici nima prebivališča in tudi nima stalnega prebivališča v tej državi članici ali v državi članici porekla, imenovati pooblaščenca za sprejem kaznovalnega naloga, izdanega zoper njega, in da rok za ugovor zoper ta nalog, preden ta postane izvršljiv, teče od vročitve navedenega naloga temu pooblaščenca.

Vendar pa člen 6 Direktive 2012/13 zahteva, da je zadevna oseba ob izvršitvi kaznovalnega naloga od takrat, ko se je dejansko seznanila s tem nalogom, postavljena v enak položaj, kot bi bila, če bi ji bil navedeni nalog vročen osebno, in da mora od takrat zlasti imeti na voljo celoten rok za ugovor, po potrebi tako, da je upravičena do postavitve v prejšnje stanje.

Predložitveno sodišče mora zagotoviti, da se nacionalni postopek za postavitve v prejšnje stanje in pogoji, ki so določeni za izvedbo takega postopka, uporabijo v skladu s temi zahtevami in da je s tem postopkom tako omogočeno dejansko uveljavljanje pravic, določenih z navedenim členom 6.

Podpisi